

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXI

Price 25c

Seštadienis-pirmadienis—Saturday-Monday, February 18-20, 1984—VLIKo metai

Nr. 33

DU AUKSO MEDALIAI JAV SPORTININKAMS

AMERIKOS GYDYTOJAI PADĖJO GYDYTI JURIJŲ ANDROPOVĄ

DU KARTU JAV SPECIALISTAI BUVO IŠKVIESTI
Į MASKVĄ TIKRINTI ANDROPOVO SVEIKATOS

CHICAGO, Ill. — Sovietų Sąjunga du kartus kreipėsi į Amerikos gydytojų specialistus, kad išgelbėtų Jurijaus Andropovo gyvybę, — rašo Chicago Sun-Times reporteris Stephens Broening.

Vieną kartą atvyko Sovietų Sąjungos gydytojas specialistas, kad galėtų pasitarti su Amerikos specialistais, kaip išgelbėti Andropovo sveikatą. Antrą kartą Amerikos specialistų grupė buvo nuvykusi į Maskvą, kad galėtų patarti kaip išgelbėti Andropovo gyvybę. Grupė Amerikos gydytojų buvo nuvykusi kelioms savaitėms prieš Andropovo mirtį.

Rusijon iškviestieji Amerikos gydytojai nenori pasakyti apie ligonį ir apie jo turėtą ligą.

Yra pagrindo manyti, kad Maskvoje buvusieji Amerikos gydytojai padėjo nieko nepasakyti apie Andropovo ligą, nes Rusijoje tai būtų valstybinė paslaptis.

Baltimorės Sun ir International Press reporteris Broening tvirtina, kad JAV vyriausybė anksčiau žinojo apie ankla J. Andropovo ligą, negu Rusijos komunistų partijos nariai.

Praėjusį rudį Sovietų valdžios atstovai kreipėsi į JAV ambasadą, kad Valstybės departamentas duotų leidimą geriausiai Amerikos inkstų specialistui nuvykti į Sovietų Sąjungą. Praėjusį metų rugsėjo mėnesį į Maskvą buvo nuvykę ne vienas, bet trys inkstų specialistai.

Vėliau gruodžio mėnesį Sovietų ligoninės gydytojas Eugenijus Čazov prašė, kad specialistai dar kartą galėtų pasiekti Maskvą Amerikos gydytojai buvo informuoti apie Andropovo ligą, bet prie paties Andropovo jie nebuvo prileisti.

Dr. Čazov yra komunistų partijos Centro komiteto narys. Andropova visą laiką prižiūrėjo Rytų Vokietijos ir pačios Rusijos specialistai.

Pasakojama, kad jau buvo nutarta padaryti antrojo inksto operaciją, kai Andropovas, su-

laukęs 69 metų, mirė. Rusai kreipėsi į John Hopkins ligoninės specialistus. Rusai gavo Amerikos valstybės paviekti organizmą, kad jis nesipriešintų sveltinam kūnui, įdėdam operacijos metu.

JAV 1984 metais

Užbaigta

Prezidentas Reaganas yra itin kinantis kalbėtojas. Balsuotojai jį mėgsta. Tačiau mes, pažiūrėję į jo vyriausybės atsiėkimus ekonominiame, krašto gynybos ir užsienio politikos srityse, matome daug nepasisekimų ir neįvykdytų pažadų.

Pagrindinis prezidento Reagano pažymys yra jo ideologiskumas. Tai yra beveik dogmatiškas receptų žinojimas, kuris klausimus sprendžia juodai-baltai. Šiuo vadovaujantis, mokesčių sumažinimas turtingiesiems yra geras dalykas; grynimosi išlaidų didinimas yra geras; marksizmas (bet kurioje valstybėje) — blogas; valstybės kišimasis — blogas ir praeigė — blogas; valstybės aparatas — žalingas — geras pašalinti iš socialinių programų, nepasiturtiems sumažinti — geras. Pasirasti atsakymai balsuotojams yra aiškūs ir labai patenkinami. 1980 metų priešrinkiminėje kampanijoje prezidento Carterio ekonomistai buvo įrodę, kad kandidato Reagano pažadas išbalansuoti valstybės biudžetą nebus įmanoma. Balsuotojai, tačiau, to nepaisė, nes jiems tokie pažadai tiko — jiems patiko tuo tikėti.

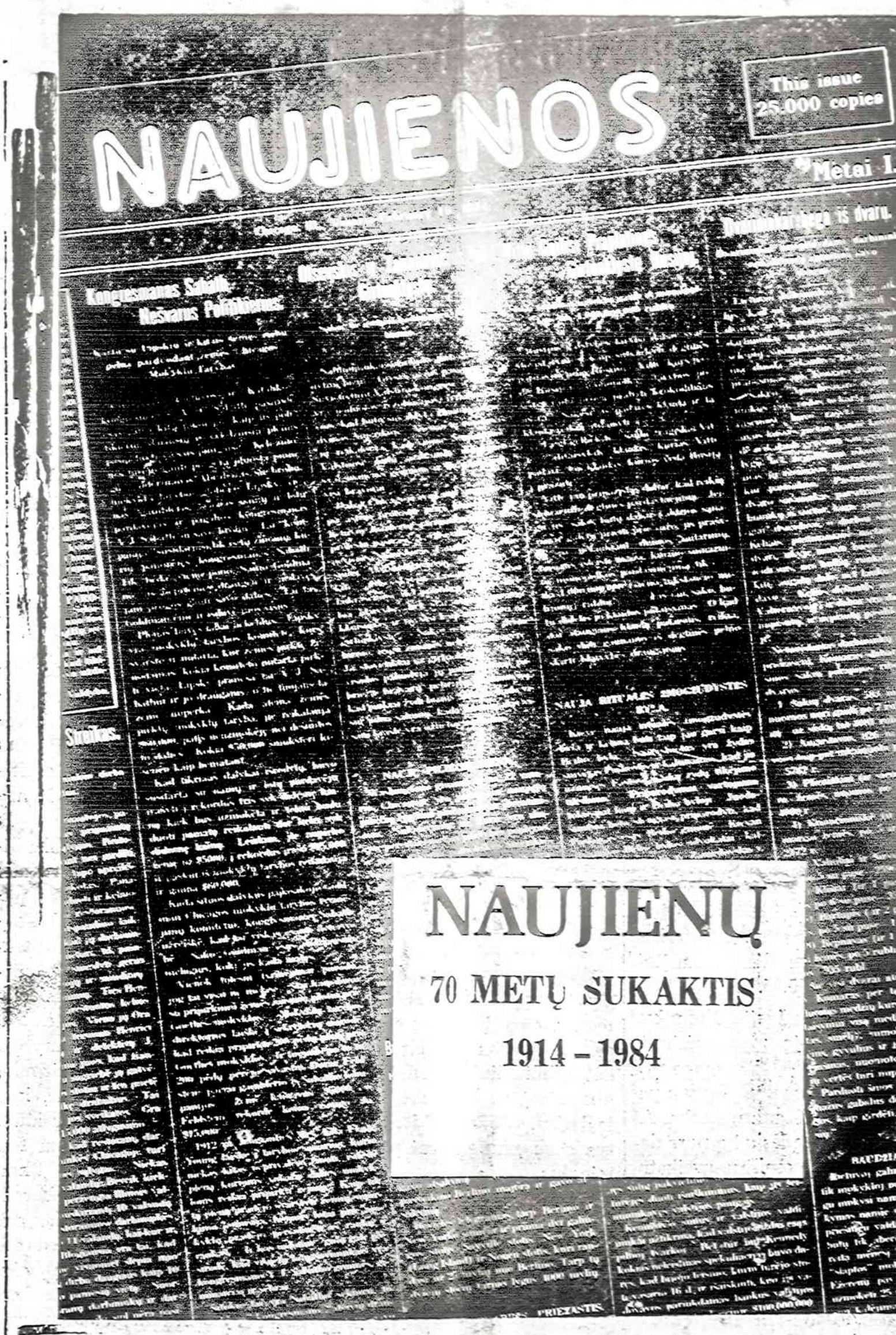
Si vyriausybė nepasizymėjo intelektualiniais sugebėjimais ir klausimus sprendė vadovaudamasi prezidento dogmomis. Dogmas taikant, vyriausybė nebandė iširti, ar jos bus naudingos, o naudojo priemones savo siūlomų receptų pateisinimui. Tai yra labai nemokšiškas, autokratiškas valdymo būdas, kuris pasitaiko savininkui priklausančioje pramonėje, bet niekad neturėtų būti taikomas valstybės reikalų sprendimams.

Žiūrint į JAV vidaus ekonominę padėtį ir į užsienio prekybos deficitus, ateina galvon klausimas: kokia bendrovė laikytų vadovą, kuris ją per trumpą laiką praskolino be vilties skolas išmokėti? Atsakymas yra, žinoma, yra demokratijoje, kurioje balsuotojams ne tiek rūpi faktai, kiek kandidato ir opo-

ponento iškalba, išvaizda, įtikinamumas. Šia prasme, kandidato Reagano populiarumas gali tik reikšti, kad jo oponentas balsuotojus dar mažiau vilioja. B. P.

— Sekretorius G. Shultz, neturėdamas naujų instrukcijų, išvažiavo bent savaitę į pietus, kad galėtų atsikvipti.

— Manoma, kad Amin Gema-

Pirmas Naujienų numeris išėjo 1914 metų vasario 19 dieną.

GORBAČEVAS — DEŠINIOJI ČERNENKOS RANKA

MASKVA. Rusija. — Pats Černenka buvo pasiūkęs užsienio reikalų ministerį Gromyką savo artimiausiu patarėju.

Gromyka visą laiką buvo šalia Černenkos, kai jis šalbėjo su atvykusiais užsienio valstybių atstovais. Po Černenkos, trumpą laiką pasakė ministeris Gromyka, o vėliau sekė maršalas Dimitrijus Ustinovas.

Ketvirtadienį paskelbtas sovietų valdžios pranešimas sako, kad Černenkos pavaduotoju greitai bus Centro komiteto narys Michail Gorbachevas. Iš pranešimo atrodo, kad Centro komitete yra nuomonių skirtumai dėl Černenkos pavaduotojo.

Pranešime pasakyta, kad Nikolaj Tichonovas nesilė partijos sekretoriumi išrinkti Konstantino Černenkos.

Tame pačiame posėdyje kalbėjo ir Gorbachevas. Jis pasakė, kad jis buvęs Andropovo šalininkas, su juo draugavęs. 52 metų Gorbachevas buvo įpareigotas pasakyti kalbą, kai atvažiuo vakarų atstovai. Tą kalbą turėjęs pasakyti pats Andropovas, bet jis įgaliojo Gorbachevą. Klau-

sytojai suprato, kad jis esąs J. Andropovo pavaduotojas.

Laidotuvių metu Gorbachevas stovėjęs šalia Černenkos. Tai reiškė, kad jis turėjęs būti jo pavaduotoju. Bet M. Gorbachevo kalba nebuvo paskelbta Sovietų spaudoje. Tai reiškia, kad šiuo klausimu yra dideli nuomonių skirtumai Centro komitete.

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$381.

NETIKSLIOS ŽINIOS APIE APMOKYMĄ

WASHINGTON, D.C. — Washingtonas gaudavo labai netikslas žinias apie Libano kareivių apmokymą. Amerikos kariuomenės kariai pranešdavo Pentagonui apie Libano kareivių apmokymą, bet pasirodė, kad tos žinios buvo netikslios.

Libano kariai nebuvo kalama į galvą, kad turi būti aiškūs tikslai. Kareiviai priimdavo amerikiečių duodamus ginklus, tankus, šovinius, maistą. Jie mokėsi naudoti džypus, šautuvus, o kai šijitai su drauzais pradėjo pulti, tai "apmokyti" kariai neturėjo jokio tikslo kovoti. Šijitai juos kvietė eiti namo. Jie ejo namo su ginklais, šoviniais, niekas jų neareštavo, nesuėmė. Jie paliko mažus amerikiečių tankus, kuriuos panaudojo drauzai. Šijitai

25 METŲ SCOTT HAMILTON — GERIAUSIAS ČIUOŽIKAS

KALIFORNIETIS BILL JOHNSON GERIAUSIAS
SLIDININKAS KALNUOSE

SARAJEVAS, Jugoslavija. — Ketvirtadienį du Amerikos jauni vyrai laimėjo po aukso medalį Sarajeve vykstančioje žiemos olimpiadoje.

Denveryje, Colo., gyvenantis čiuožikas Scott Hamilton buvo įsitikinęs, kad jis turi laimėti aukso medalį, nes jis buvo tikras, kad jam pavyks gerai pačiužinėti. Septintus metus eidamas smarkiai sirgo. To metų gydytojai tvirtino, kad jis nepajėgs atsigausti nuo tokio smarkaus plaučių uždegimo, bet jis pasitaisė, tapo geriausiu sportininku, o ketvirtadienį Sarajeve laimėjo aukso medalį už geriausią čiuožimą.

Bill Johnson pasirodė vienas geriausių slidininkų kalnais. Pas jį visą laiką buvo nepaprastai daug energijos.

— Jeigu man reikėtų čiuožti tiesiai, tai esu tikras, kad čia nėra nei vieno čiuožiko, kuris galėtų čiuožti greičiau negu aš, — dar prieš čiuožimą pareiškė Bill Johnson. — Jeigu aš čiuošu antruoju, tai aš galėsiu čiuožti į pirmąją.

Kada jis baigė čiuožimą, tai jam atrodė, kad jis pasiekė tikslą antruoju, bet pasirodė, kad jis buvo pirmasis.

Kalną slidininkams buvo sudaryta daug klūčių. Bill Johnson, pajėgdavo labai žemai prilipti. Jis turėjo nepaprastai stiprius kojų raumenis. Jis pajėgė pavojaus metu ne tik žemiau prilipti negu kiti, bet jis ir turėjo jėgos skubiai atsikelti ir išlaikyti reikalingą lygsvarą pasisukimo metu.

Vakary Vokietijos slidininkas J. Behle čiuožė pirmos eilės dešinėje pusėje. Viduryje čiuo Sovietų čiuožikas Aleksandras Baitun, o kairėje čiuo švedų čiuožikas Thomas Wasberg. Jo numeris buvo 1. Visi kiti į rungtynes žingsniavo nustatyta tvarka.

Bill Johnson buvo antroje eilėje. Jam atrodė, kad kiti buvo jo priešlaikyje, bet jis pajėgė prasimušti į pirmą eilę ir niekas nepajėgė jo pralenkti.

Visi slidininkai turėjo skubi-

ti. Jau greičiau jie pajėgė čiuožti, tuo geriau.

Bill Johnson turi nepaprastai gyvą ir stiprų raumenis. Jis pajėgia naudoti kiekvieną savo raumenį. Skubi raumenų kontrolė padarė jį laimėtoju.

Bill Johnson ir Scott Hamilton ketvirtadienį sumušė visus kitus čiuožikus, užtat jiedu gavo aukso medalius.

PUSĖ LIBANO ARMIJOS DINGO

BEIRUTAS, Libanas. — Dabar paaiškėjo, kad Libano kariuomenė visiškai iširo, svarbias pozicijas paliko ir su ginklais perbėgo pas šijitus arba drūzus.

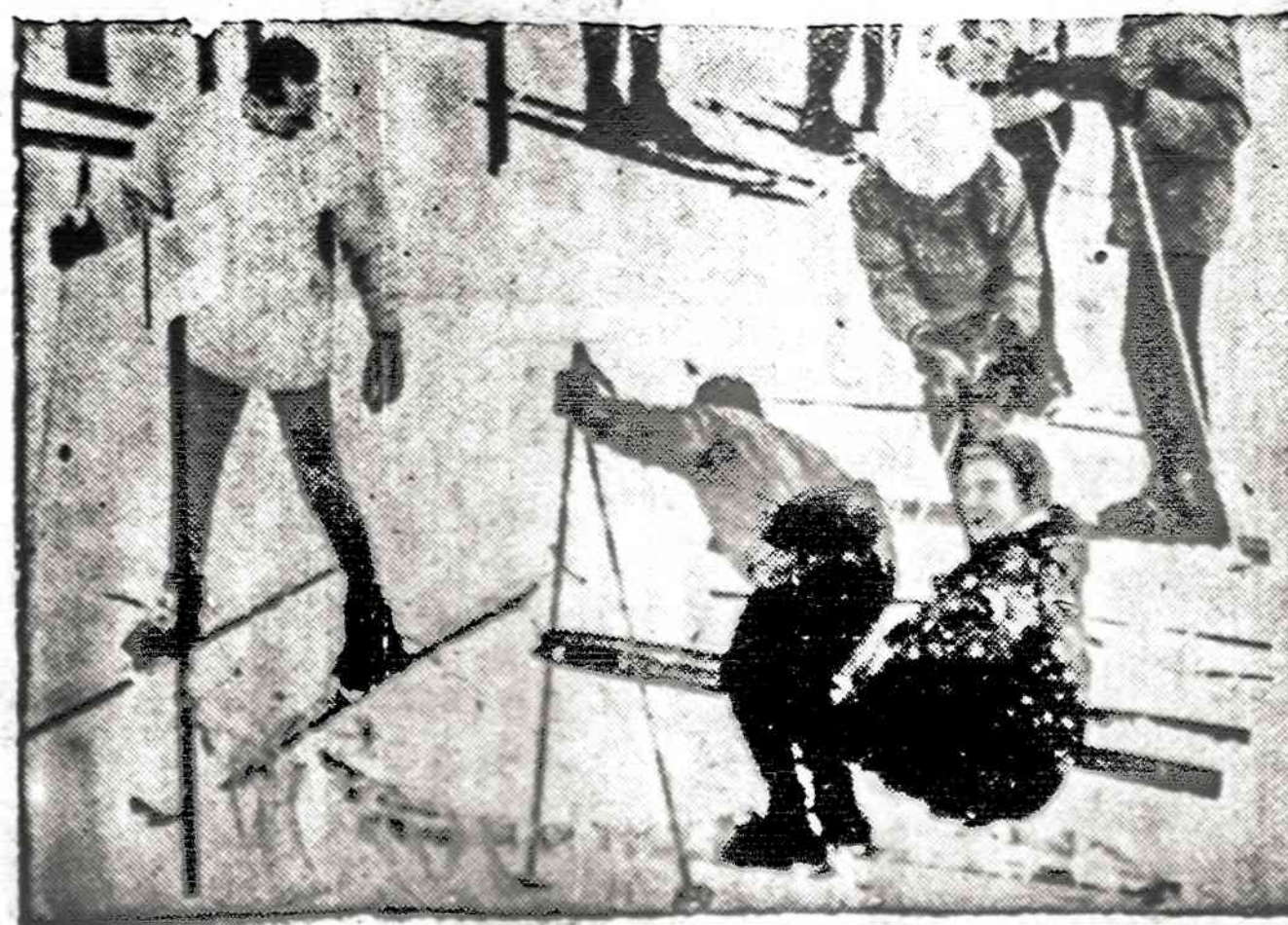
Libano kariuomenėje buvo 22,000 apginkluotų kareivių. Kiekvieną dieną jie buvo maitinami ir mokomi, kaip vartoti ginklus. Dabar paaiškėjo, kad liko tik 12,000 karių, kurie yra pasiryžę ginti krikščionių pozicijas ir klausyti prezidento Amin Gemajel.

Prezidentui ištikimi daliniai yra fronto linijose ir netoli krašto apsaugos ministerijos — Yarzė rajone. Ištikimi kariai yra netoli Bahdā sritys, kur yra oficialūs prezidento rūmai, nes pats prezidentas tuose rūmuose nebūna. Kiti Libano kariuomenės daliniai yra netoli Taipolo ir Bekos slėnyje, į kurį drūzai nori įsiveržti.

SEKRETORIUS SHULTZ ISVAŽIAVO ATOSTOGŲ

WASHINGTON, D.C. — Sekretorius G. Shultz, aptaręs su prezidentu susidariusią padėtį, nutarė išvažiuoti atostogų. Prezidentas Reaganas įsakė maršams išvykti iš Beiruto žymiai anksčiau, negu sekr. Weinberger planavo. Manoma, kad maršai iš savo zonos išvyks anksčiau, gali pradėti išvykti net ateinančios savaitės pradžioje.

Sustiprintas marinių dalinys bus paliktas Beirute. Jiems teks ginti Amerikos ambasadą. Karo laivai neitrauks nuo Libano krantų.

Slidėmis rengiasi nustatyti laiką pradėti lenktynes. Sarajeve aukso medalį laimėjo amerikietis Bill Johnson.

KALENDORELIS

Vasario 18: Konstancija, Lengvenis, Gendrė, Anga, Viestartas, Lengvailė, Eisgiliai, Andė.

Vasario 19: Konradas P., Šarūnas, Nida, Saugė, Žibonis, Tripulė.

Vasario 20: Leonas, Auksojė, Boreikis, Mintigėidė, Kūnas, Zulė.

Saulė teka 6:43, leidžiasi 5:27. Lis, atvės, gali snigti.

— Pirmadienį legali šventė, niekas nedirbs. Antradienį Naujiensos neteis. N. Red.

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS SILEIKIS

Vasario 16-osios dailės paroda

Čiurlionio Galerijoje, Inc., 4038 Archer Ave., vyksta Lietuvos nepriklausomybės minėjimo proga dailės paroda. Pirmoje galerijoje išskibinta 15 darbų iš Kūrinio Fondo. Antroje galerijoje taip pat išminėtoje parodoje, likusi tapybos ir grafikos darbų dalis pasilieka kaip buvo.

Kūrinio Fondo metrikuoti darbai: P. Puzino — Trėmimai ir XX amžiaus Madona, nr. 117 ir 124. Prof. A. Varno — Antanina Dambruskaitė ir M. K. Čiurlionis, nr. 105 ir 156. M. Šileikio — Lietuva ant kryžiaus ir Kova, K. Simonio — Danutė, nr. 155. T. Petraičio — Pievenų šventorius, nr. 157. Vl. Vaitiekūno — Saulėtekis ir A. Smetona, nr. 140 ir 145. Ilonos Brazdžionienės — Aušros Motina, nr. 154. Vl. Endriulio — Marių pasaka, nr. 174. V. Švabienės — Jūratė ir Kastytis ir Didvyrių žemė, nr. 162 ir 176. Genovaitės Laucienės — Siaubas, nr. 172. M. Girdvilienės — Vilnius auštant, nr. 151.

Meno Kūrinio Fondo paveikslai saugomi Nepriklausomai Lieluvali, išskibinti 1984 m. vasario 13 d. Čiurlionio Galerijoje, Inc. Chicagoje.

Paroda lankoma nemokamai Midland Federal Savings darbo valandomis. Paroda tęsis iki balandžio mėnesio.

A. L. D. Sėjungos susirinkimas

Kovo mėnesį bus šaukiamas Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos metinis susirinkimas. Laikas bus paskelbtas vėliau. Sąjunga gyvuoja jau 28-tus metus. Turi nemažai narių. Nauji nariai kviečiami prisirašyti ir bendrai veikti.

"Amerikos Gotika" ir kiti

Kaip Paryžiaus dailininkai sukilo prieš Carolus Duran' vedamos Meno Akademijos manierizmą, taip amerikiečiai dailininkai

atsimetė nuo importuoto abstraktizmo 1929-30 metais. Chicago's Meno institute, pradedant sausio 21 d., tęsis iki balandžio 5 d. vieno iš tų "atsimetėlių" Grant Wood tapybos paroda. Wood gimė Iowos valst. kvekerių šeimoje.

1929 metais JAV ištiko ekonominė krizė: visi bankai buvo uždarę, darbai sustojo. Prez. Rooseveltas atstatė pasibaigusį ekonominį chaosą. Dailininkams buvo teikiama valdžios parama, bet už tą paramą jie turėjo kiekvieną mėnesį valdžiai pristatyti po vieną kūrinį. Tuos jų darbus valdžia išdalydavo mokykloms, universitetams ir pan. Tačiau meno muziejai parodas rengė atsižvelgdami į modernią tapybą. Amerikai neturėjo savo tautinės dailės veido. Vidurio Amerikos dailininkai išsikėlė kaimus ir pradėjo kurti savo "natūralaus" gyvenimo aplinkoje. Jų buvo keletas: Grant Wood, John Marin, Charles Burchfield, Reginald Marsh, Thomas Benton ir kiti. Benton dirbo Kansas City, Wood — Iowa valst. Wood atkūrė ūkio peizažą savotiškai stilizuodamas, kai kuriais atvejais turi panašumo į prancūzų tapytoją Rouseau stilių. Wood anksčiau studijavo Paryžiuje. Tačiau jis išgarsėjo, kai Chicago's Meno institute išstatė paveikslą "Amerikos gotika", kurį nupirko Amerikos gotika, už \$300. Paveikslas pavaizduoja tipingą Amerikos ūkininkų gyvenimą ir aplinką. Paveiksle stovi vyras, rankoje laikydamas šakės šalia jo žmona. Fone daržinė, kurios skliautais panašūs į gotikos architektūros stilių. Po kiek laiko to paveikslą reprodukcijos atsirado visose knygų krautuvėse ir literatūroje.

Reginald Marsh kūrė figūrines kompozicijas iš ūkininkų gyvenimo. Thomas Benton buvo tos grupės narys. Jis mirė šių metų vasario 15 d. eidamas 75 metus. Vi-

Dailininko Grant Wood tapytas kaimo ūkininko šeimos paveikslas, kurio reprodukcijos pasirodė daugelio knygynų languose.

MYKOŁAS BIRŽISKA

KAIP AŠ VIRTAVU VILNIEČIU

(Tęsinys)

1904 m. pavasarį atšaukus lietuvių spaudos uždraudimą, metais baigiantis pasirodė pirmieji legaliniai lietuvių laikraščiai: "Lietuvių Laikraštis" Petrapilyje ir "Vilniaus Žinios" Vilniuje. "Žinios" pat pradėjo daryti Jonas Jablonskis ir Povilas Višinskis, kuriuodu žinojo mane lietuvių literatūros istorijai esantį pasiskyrusį (1903—1904 m. Varšuvos laikraštis "Og-niwo" išspausdino mano straipsnius "Ze Zmudzni"), laikė mane linkant ir lietuvių rašto darbui, tad ragino "Žinias" rašiniams palaikyti. 1904—1905 m. žiemą šitą jiems pasiūniau, ir tai buvo išspausdinta. Tą pat žiemą Rusų visuomenės smarkiai emus bruzdėti ir mokslui aukštose mokykloms nutrukus, mes, maskviečiai — lietuviai, ypačiai artimi Lietuvos socialdemokratų partijai, buvome raginami savo draugų-petrapiliečių grįžti Lietuvon, ypačiai Vilniun, revoliucijos rengti. Vilniaus reikšmė mums jau buvo tiek aiški, kaip lietu-

vių darbo centro. Ją aš ir mūsų draugijos pirmininkas Jurgis Šlapelis nedvejodami ten nuvykome.

1905 m. vasario mėn. Vilniuje atsidiūręs, radau nebemažą jau lietuvių švietimo; vieni jau keleri metai kai buvo čia įsikūrę, Domaševičiai neseniai tik grįžę iš Sibiro tremimo. Bet daugelis tebebuvo čia naujokai kaip ir aš su Šlapeliu. Nemanau čia apskryti viso tų laikų Vilniaus lietuvių darbo, tiek jį trumpai tepalivodamas, kiek pats jame dalyvavau, tiksliau iš kitų mokslus dirbti visuomenės darbu. Taigi dalyvavau bendrame tautiniame lietuvių gyvenime — inteligentų pasikabėjimuose ir pasitarimuose, vaidinimuose ("Pabaigtuvų" balete kartu su El. Kasperkaitė, vėlesniaja Rusijoje, ir kitais scenoje sukinijoku), Miko Petrausko chore prie šv. Mikalojaus bažnyčios, gegužinėse, Pov. Višinskio suragintas "Sviesos" bendrovei rašiau populiarią lietuvių literatūros istoriją (rakraštis žuvo 1921 m. pradžioje spaudai maždaug jau parengtas, betruko kelių ar keliolikos puslapių). Be to dar, būdamas socialdemokratų organizacijos narys, dalyvavau jos kuopelėse, konferencijose, atsisaukimų spausdinant (mimeografu — padėjau Kast-

asiukaičiui), Gavau sueti su Vilniaus dailininkais ir šiaip miesto liaudimi, lietuviškai ir lenkiškai kalbančiais. Mokėdamas lenkiškai, partijai buvau naudingas ypačiai tarp lenkiškai kalbančiųjų.

Tų pat (1905) metų vasarą išvažiavęs iš Vilniaus ir rudeni grįžęs Maskvon, gavau ten dalyvauti spalio mėn. revoliuciniame darbininkų, tarnautojų ir studentų streike, bet jau lapkričio mėn. Vilniaus draugų buvau pavykusių iš Petrapilio savo brolių Vaclovo, dirbau Vilniuje ligi pat 1906 m. vasaros. Karštas tai buvo laikas. Darbo buvo tiek, jog nekarta bekalbant tekdavo nusilpti. Kiekurai įsitraukęs paruošus darban, gyvenau visuomeniniu, politiniu ir net privatinu Vilniaus darbininkų gyvenimu, jų kovomis, vargais vilnimis ir nusivylimais, bendradarbiaujant su lietuvių draugais.

1907 m. pavasarį universitetą baigęs ir vedęs vilniety (Vilniuje gimusių Vilniuje augusių, Vilniuje mokslus išėjusių Bronislavą Šemytę, kurios tėvas buvo kilęs iš Vilniaus krašto lietuvių "šulos" Gervėčių par., toli anapus Vilniaus), vasarą žemaituose pasilėjęs po 1906—1907 m. skubiai išvarytų dviejų (III ir IV) fakulteto kursų egzaminų ir laimingai nusikratęs karinę prievolę, rudeni įsikūriau Vilniuje ir čia ligi pat 1922 m. vasario mėn. nuolat gyvenau, ligi Lenkų vyriausybės mane imetę kalė iman ir ištremė iš Vilniaus. Per caro kalėjimą 1902 m. Vilniun įėjau, per Pilsudskio kalėjimą 1922 m. buvau priverstas mūsų sostinę ir aplieisti.

(Bus daugiau)

KANADA — TORONTO

LN vyrų būrelis narių metinis susirinkimas buvo vasario 5, sekmadienį, 2:30 v. p. p., Mortos svetainėje.

Būrelio valdyba paskyrė \$500 LN švietimo fondui "Labdara" stipendijų reikalingas. Pastarosios komisija patvirtino 6 stu-

dentų stipendijas — iš viso \$3,200.

— Toronto lietuvių pensininkų klubo numatyta surengti dainų popietę vasario 5 d. neįvyko, nes neturime pianino.

— "Vilnius Maner" visi butai išnuomoti.

— Dabar pradėdame sales nuomoti. Mažesnė salė savaitgaliais — 100 ir \$25 virtuvė. Kitoms dienomis — \$80 ir \$25 virtuvė. Didesnė salė savaitgaliais — \$150, o kitomis dienomis — \$125. Kitataučiams — brangiau. Sales tinkamos paskaitoms, gimtadieniams, mergvakariams. Kreiptis telefonu į raštinę 762-1777.

— Dėkojame p. Kerulienė už \$100 auką. Labai dėkojame p. Aukštaičiui už padovanotą 24 kėdes ir 3 stalus. Be to, pirkdami kitus baldus, gavome \$2000 nuolaidų. Tai jo auka klubui. Klubas Valdyba

T.Z.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išimtinai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoką tik \$3.00 metams.

SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apytinkus kuopų veikėjus, jie jums mielai pasakys, kaip įsijungti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1934 m. metraščių. Jame yra vertingi, nekuomet nesenstę. Vile Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos, J. Runko, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Medaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis. M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnakūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaidičienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedidujnos tams, gerintis autorės puikūs stilius ir surinktas duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkštelės aprašas Juozo Adomaičio — Dėdės, Serno gyvenimas. Tai ne senas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksliai laikotarpio buities litratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga pardodama tik už \$2.

● LIETUVIŠKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamalevičiaus parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnių ir Labguvos apskrįčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodami vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai ir vokiečių kalba. Labai naudingoje 333 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$4.

● KĄ LAUMPS LRMS, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie atsimenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pils maistais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, neaprašęs ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a Furgio Jalinako knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● RYKŠKINIS NOVELS, M. Zoschenko kūryba. J. Valaitis vertė. 306 pusl. knygoje yra 30 samofingų novelių. Kaina \$5. Knygos gamintos Naujienos, 1700 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant patina, patikėti kitiems paskaitoms tiksliai.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Malistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

8 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIODAS MIKŠYS,
60 metų studijavęs, kaip

IS PRAETIES UKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunimui ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištrankas, paruošė tikslius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$24. Kitių yrišėliai. Paltas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

VI metai

Vasario 18, 1984, Nr. 8 (275)

Redaguota PRANAS ŠULAS

Klaunimas ir mediacija siūsti: 4436 So. Wabash, Chicago, IL 60632

Ką pacientai gauna nemokamai pagal Medicare apdraudą

Kas tu? Teisė? Kad turėtume teisę į Medicare ligoninės aprūpinimą, reik žinoti:

● Pacientas turi teisę į Medicare ligoninės apdraudą.

● Paciento gydytojas ir ligoninės medicinos direktorius turi pažymėti, kad pacientas turi te. minuotą ligą.

● Pacientas pasirašo pažymėjimą (statement), pasirenka ligoninės aprūpinimą, vietoje standartinio Medicare apmokėjimo dėl terminuotos ligos.

● Pacientas gauna aprūpinimą iš Medicare nurodytos ligoninės programos.

Kas gali suteikti ligoninės aprūpinimą

Ligoninės patarnavimą gali teikti viešoji agentūra ar privati organizacija, kuri padeda aprūpinimą darbu, terminuotomis ligomis žmėnėms ir jų šeimoms. Idant Medicare išmokėjimus, agentūra ar organizacija privalo būti atžymėta — patvirtinta, kad suteiktų ligoninės patarnavimą lygiai, kad jei ji jau patvirtinta Medicare suteikti kitos rūšies sveikatos patarnavimus.

Paciento gydytoja, specialioji agentūra ar agentūra išrinktos aprūpinti ligoninė gali paskirti pacientui, kuri jį programą yra patvirtinta Medicare.

Informaciją dėl Medicare patvirtintų ligoninių programų vietos apygardoje taip pat gaunamos iš Social Security ofisu.

Kaip ilgai ligoninės aprūpinimas tęsis

Specialus apmokamas aprūpinimo laikotarpis yra ligoninės nustatytas. Pacientas gali gauti ligoninės aprūpinimą dvejetainis laikotarpiais, tai yra 90 dienų ir 30 dienų periodai — gyvenimo maksimumas 210 dienų. Jeigu ligoninės aprūpinimas yra paimta terminuota alyga, bet vėliau pacientas nutaria ja nesinaudoti, jis ar ji gali nutraukti bet kuriuo laiku ir rezumuoti standartinis ligoninės ir medicinos apdraudos apmokėjimus pagal Medicare Part A ir Part B. Jeigu nutraukimas padarytas prieš ligoninės rūpos periodą, bet rūpos dienų dar liko tame laikotarpyje, tai pacientas dar yra su teise bet kuriai pasilikusios ligoninės rūpos dienos pasilaikyti. Pvz., jei pacientas nutraukia pa. baigoj 60 dienų pirmam 90 dienų laikotarpyje, jo ar jos likutis pasilieka 30 dienų atečiai. Tačiau, pacientas dar turi teisę dėl ateities laiko 90 — dienų pe.

riodo ir dar likusių 30-ties dienų periodo. Ligonis (pacientas) gali pakeisti iš vienos ligoninės programos į kitą laike kiekvieno laikotarpio be nutraukimo ligoninės rūpą (care).

Jeigu pacientui reikalinga patarnavimas po ligoninės apmokėjimo periodą, kurie pasibaigę (exhausted), aprūpinimas privalo tęstis, duodant aprūpinimą, nors pacientas ilgiau nenorėtų ligoninės patarnavimo.

Pr. Šulas

(Bus daugiau)

Mūsų sveikata

Kas nežinoma, ir kas reikia žinoti

Apskaičiuojama, kad milijonai amerikiečių turi svarbias ligas, kurių jie nesupranta tik dėl to, kad nekreipia dėmesio į mediciniskus reikšinius susirgus. Dvi labai išsiplėtę šiam krašte ligos — aukšto kraujo (hypertension) ir cukraligė (diabetes). Galvojama, kad 30 mil. amerikiečių serga hipertensija ir kad penki milijonai šio krašto žmonių turi cukraligę, bet jų nežino. Kadangi aukšto kraujo spaudimas ir neturi simptomų, ir diabetas gali būti keletą metų be ysklių žymių, todėl labai svarbu dažnai pas gydytoją ar klinikoje patikrinti.

Hipertensija gali būti kontroliuojama. Kiekvienas privalo patikrinti ar neserga šia liga. Problemos, susijusios su hipertensija — stroka, širdies priepuoliai ir širdies negalavimai, gali būti sumažinta gydantis. Žinant, kad vidutinis aukšto kraujo spaudimas gali sutrumpinti žmogaus gyvenimą, gydytojai pataria ta kraujo spaudimą dažnai patikrinti. Diabeto diagnozė galima dažnai nustatyti paprastu testu. Bet kuris gydytojas savo ofise gali nustatyti gliukosės dydį šlapime.

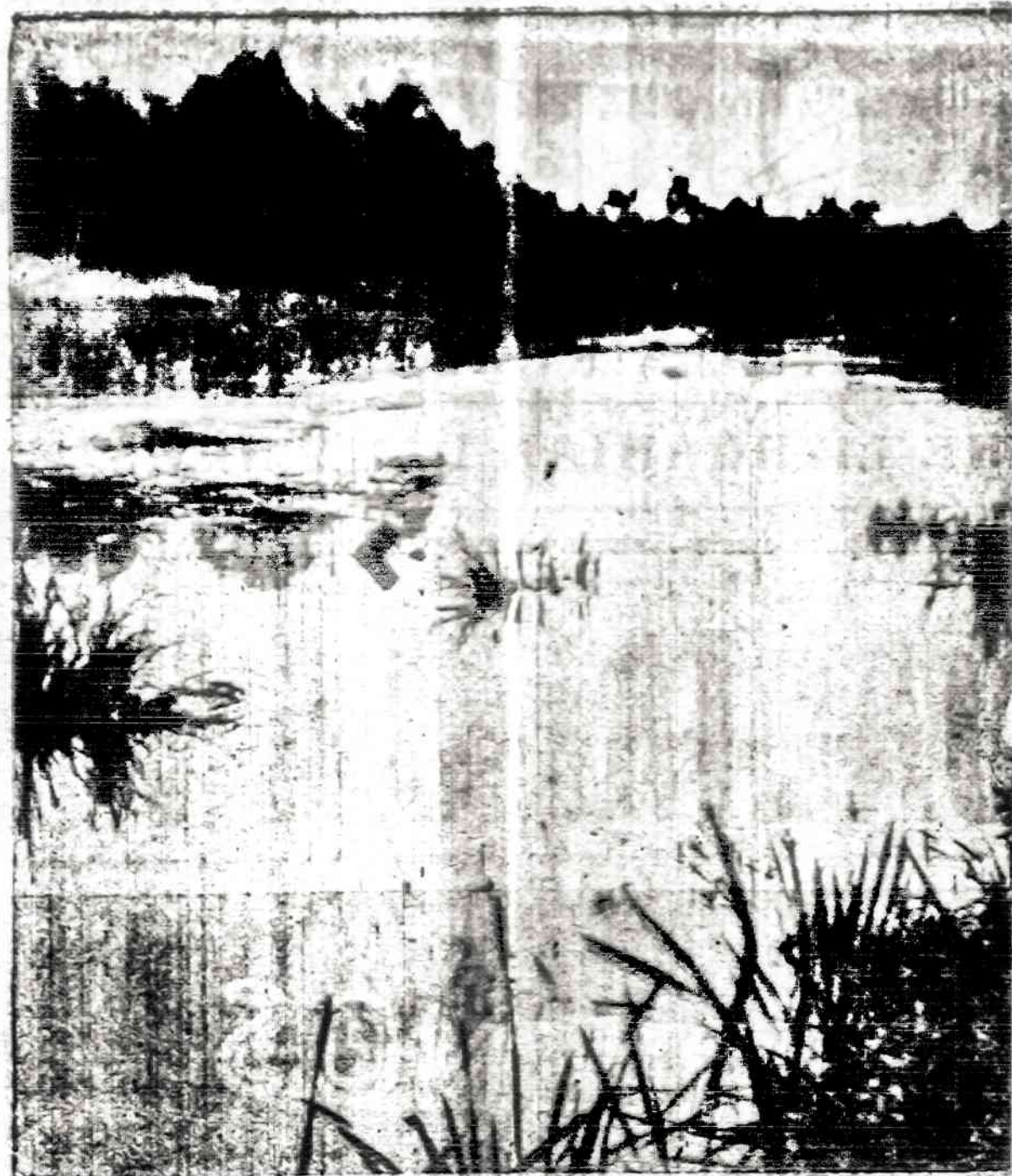
Chicago pietvakarinėje daly — 6340 W. 55th St. Mount Sinai Hospital Med. centro skyriuje nemokamai tikrina aukšto kraujo spaudimą ir diabetą. Toks patikrinimas gali padėti apsaugoti jūsų gyvybę.

Daugiau informaciją galite gauti paskambinus tel. 592-6314. Paskiau žiūr. "Midway Sentinel".

Dalia S., M. D.

Jei nori išvengti ligoninės ir išlaidų, būk sveika!

Kai aš buvau ligoninėje, už

Ramūsis ežerėlis

kambari gavau saskaitą \$423, nuo vagilių į namus išlaužiuskaitant nūses patarnavimą (jimo, tik kraujo spaudimą matavo).

Už operaciją kambari skaitė \$328. Už vaistus, kuriuos pavadino — "pharmacija" — \$177. Kurios sudarė 2 piliules nuo galvos skausmų, viena tabletė 5 injekcijos, dvi Vi-Lilin piliulės ir keletą nosies lašų.

Saskaitę išvardinta pozicija "Medical (Surgical) Central Supply — \$478.50". Šia pozicija iskaityta maži plastikos padengti digital termometrai, kurie padare ypatingai gerą naują dozimą, kas dvi valandas gavau ekstra dvi pagalvėles ir blanketą (kaldrą), kas atrodė padidino s-tos sumą.

Prisimenu, kai 1987 m. aš patekau į ligoninę, kurioje mane maitino, nūses groboje už \$10; už operaciją kambari skaitė \$12; už vaistus — \$1; už medicinos prietaisus — 35 centais. Už buvimą ligoninėje vieną dieną man įteikė saskaitą \$45.35.

Šiais metais už trijų dienų buvimą ligoninėje man prisiuntė saskaitą už \$4,000, kas mane privedė prie panikimo: to man pakako, kad vėl išauktų stroka. Aš manau, kad pradėjau ką nors daryti dėl astrofomiščių sveikatos globos išlaidų. Aš turėsiu pradėti dirbti, kad visa laika būčiau sveika.

Barbara R. Brovienė

Kaip vyresnio amžiaus žmonės gali padėti kitiems

Cia pateikiama JAV Senato paskelbta savanorių programą valstyboms. Privyžučiai:

● Cottage Grove, Ore., seniorai panaudojami perspėjimams, kaip apsisaugoti nuo kriminalis.

— 1984 Income Tax Workbook.

Tie, kurie naudojami vadinama

"zero-bracket" suma (standar-

tinu) atskaitymu ir ne išvardina atskaitymo, gali atskaityti 25% labdarai, iki \$100. Dabar negalima atskaityti iki \$150 medicinos ir kitų išlaidų. (1982 m. tai buvo galima padaryti) Dar daugiau, 1983 m. medicinos išlaidų dalis, kuri nėra atskaitoma yra padidinta nuo 3% visų pajamų 1982 m. iki 5% — 1983 metais.

● St. Louis, Mo., policija padeda seniorams įrengti užraktus, vadinamus "geep-holes", švilpukus ir pataisyti išmūstus langus bei šviesos lempas.

● San Diego, Calif., policijos deartamentas naudojasi senorių pagalba kriminalinės statistikos analizei.

● Far Rockway vietoj N. Y., vyresnio amžiaus seniorai padeda radijo bangomis priimti prašimus liečiančius senorių užpuolimus, kur policija tuoj vyksta nusikaltimo vieton.

● Pasadena, Calif., paruošti savanoriai tuoj pat mėgina suteikti pagalbą seniorams, kai juos užpuola kriminalistai.

● Seattle, Wash., ir Mansfield, Ohio, seniorai patarnauja kaip akys ir ausys istatymui gyvenimui, saugant savo namus ir kaimynų apylinkes. Pranešinėja itarimus asmenis.

Šioje srityje yra daug kitų programų. Kreipkitės į gyvenamosios vietos istatymų vykdymo agentūrą arba piliečių centrą dėl kriminalinių išvengimo programos jūsų apylinkėje. Jeigu jos nėra, organizuokite jįs patys savo grupę kovai prieš kriminalus.

P. S.

Knygos, padedančios apskaičiuoti pajamų mokesčius

Šiais metais knygų rinkoje pasirodė garsių žinovų pajamų mokesčių knygos — Sylvia Porter — 1984 Income Tax Book. Leidėjų klubas sako, kad jų yra išspausdinta 265,000 ir H. & R. Blocko vadinama "best sellers". 1984 Income Tax Workbook.

Tie, kurie naudojami vadinama

"zero-bracket" suma (standar-

tinu) atskaitymu ir ne išvardina atskaitymo, gali atskaityti 25% labdarai, iki \$100. Dabar negalima atskaityti iki \$150 medicinos ir kitų išlaidų. (1982 m. tai buvo galima padaryti) Dar daugiau, 1983 m. medicinos išlaidų dalis, kuri nėra atskaitoma yra padidinta nuo 3% visų pajamų 1982 m. iki 5% — 1983 metais.

Sveikatos apsaugos krizė J. A. V.

Washington, D. C. Brookings Institutas ir Tufts universiteto med. mokykla Bostone išleido 138 psl. studiją "The Painful Prescription-Accioning Hospital Care". Knygos autoriai — Henry J. Aaron ir dr. William B. Schwarz rašo, kad neužtenka ilminuoti dublikacijos ligoninės, pamainų globos dėl "out patient" bazės arba sumažinti X-ray skaičių ir laboratorijos testų siūlomų kaip "beskausmo" metodų.

Jie dū teigia, kad amerikiečiai turi priimti siūlymą, kad ten esama ribų, kiek galima padaryti iš bus padaryta serganciam ir mirštančiam. Toliau jie sako, kad britai su šia problema susidūrė ir yra mažiau, ar mažiau formaliai racionalizavę tam tikras globos rūšis". Pav., JAV beveik bet kuris, kuriam reikia, gali gauti pagal specialius Medicare nuostatus dirbatinį inkstų gydymą. Britanijoje daugelis žmonių, vyresnių negu 55 m. amžiaus neturi teisės gauti "dializę". Jie dū siūlo "liver" persodinimo operacijas vidutinio amžiaus alkoholikams, kurie miršta 40,000 kiekvienais metais. Dr. Aaron sako, kad iki šiol nieko nepadaryta šiame krašte idant racionalizavus sveikatos globą.

Pr. Petitas

JŪS KLAUSIATE, MES ATSAKOME

KL. Pasakykite, ar yra geriau pirkti vadinamą "storm" langą, ar "double-glazed" lango pakaitalą?

Sen Oluksa

ATS. Vėd. audros (storm) langai yra daug pigesni, kaip nauji langai, jei juos reik izoliuoti.

Mėris lango rėmuose ir rėmai jūsų senuose languose taip pat sudaro geresnę izoliaciją, negu metalo rėmai daugumoje naujų langų. Istikrujų lauko audros langai bendrai pirmąją prieš vidaus langus. Dėgnė susirenką vidaus audros languose ir tada sunaikina dažus arba medžio paviršių. Tokį atsakymą paskelbė Baltijos "Evening Sun".

KL. Pasakykite, kur galima pasinaudoti geresne ir pigesne globa, kai seniorai iškina širdies priepuolius?

J. J.

ATS. Paprastai gydytojai šer-

Tėvynė mūsų vėl atgis

Regiu aš Lietuvą skausmuose, Apimtą liūdesio, kančių; Girdžiu dejavimus iš toli Sūnų, tėvynę mylinčių.

Ko verki tu, tėvų šalele, Taip griaudžiai, gailiai ir tyliai? Ar mirtį savo didžio vado Apgaillestauji tu giliai?

O gal audrų neramūs vėjai Derlingus išvertė laukus? Gal karo kruvinojus verpetuos Blogesnius nujauti laikus?

Širdis gal tavo nusiminus, Netekus vakaruos draugų, Kurie tau gelbėjo ne kartą Išbristi iš sunkių vargų?

Oi, pasakyk, tėvų šalele, Ko lieji ašaras nūnai? Ko vaikšto, it mirties šešėliai, Tavo geriausieji sūnai?

Neramios mintys sielą gelia Ir kaip užburto ty lumoj Iš toli atliekanti aidą Girdžiu aš erdvės gilumoje:

"Tai balsas griaudus jūsų tėvynės; Jinai vergioj svetimų, O broliai jūsų pasiliko Be turto, laisvės ir namų!

Raudoni rusai, it totoriai, Terioja kraštą Lietuvos! Ir žudo tuos, kas nesilenkia Prieš komisarų iš Maskvos.

Kasdieną į Uralo pusę Vis skuba eilės traukinių... Jie veža baisiam ištremimui Šimtus naujųjų kankinių!

Tų kankinių, kas savo kraštą Mylėjo žmoniška širdim; Garbės lietuvių nesutepe, Drąsulių jie pražus mirtim...

Maskolių kardas veidmainingas Krūtinėj mano surūdis! Bet jūs tikėkite, išeiviai — Tėvynė mūsų vėl atgis!

Alfa

dies priepuolio atveju pacientus atguldė į vadinamus "coronary care unites", į namų globos istaigas arba eilinen ligoninen, kur pigiau ir dažnai ligoniai gerai prižiūrimi bei globojami. Tokia nuomonė pareiškė Washingtono u-to gydytojai A. Berg, Sam Eggertsen ir Dalia Šulienė, iš Pittsburgo, Pa., kurie patyrė, kad mirtingumo % buvo toks pat gydymų pacientų namuose, arba reguliariose ligoninėse.

D. S., M. D.

Tikrai vieną skubios pagalbos lovi yra gaunama dėl dvylikos benamių žmonių Cicagoje. Tokia išvada padarė pra. eitą sekmadienį vadinama Task Force on Emergency Shelter. Šiame didmiestyje yra tikrai 1,000 benamių lovių dėl skubios nakvynės aprūpinimo: apskaičiuojama, kad čia yra 25,000 benamių žmonių.

— Kovo 4, sekmadienį, 3 v. p. p. E. Pumatatis skaitys paskaitą "Kanados pajamų mokesčiai".

— Sausio 26 d. posėdyje LN valdyba persvarstė nuomas ir padarė pakeitimų nuomų lentelėje, pakeliant kainas 5-10%.

— Torontų lietuvių pensininkų klubui LN valdyba padovanojo lietuvišką vėliavą "Vilniaus Manor" atidarymo progą.

— Vilniaus karalaitės premijai valdyba paskyrė \$500 ir lietuvių filatelistų klubui \$200 sv. Kazimiero ženklų išleidimo išlaidoms padengti. Lietuvių jaunimo slidinėjimo iškylai paremti paskirta \$200.

— Priimtas naujas naujas Li-

— Priimtas naujas naujas Li-

— Priimtas naujas naujas Li-

— Priimtas naujas naujas Li-

— Priimtas naujas naujas Li-

— Priimtas naujas naujas Li-

— Priimtas naujas naujas Li-

— Priimtas naujas naujas Li-

— Priimtas naujas naujas Li-

— Priimtas naujas naujas Li-

— Priimtas naujas naujas Li-

— Priimtas naujas naujas Li-

— Priimtas naujas naujas Li-

— Priimtas naujas naujas Li-

NUO 1715.

Jūsų protėviai gardsiosios paslaptingo, turtingo, švelnių, šildančių, elegantiško Martell Cognac skonių nuo 1715 m. O kai žmonės taip ilgai ka nors vertina, jūs žinote, kad tai yra labai gera. Sveiks.

Imported by The J. & C. Corp., N.Y., N.Y. © 1981 80 prod.

ATS. Paprastai gydytojai šer-

2 — Naujienos, Chicago, Ill. — Sat. Monday, February 18-20, 1983

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays,
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000
Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980	metams	\$40.00
Subscription Rates:	pusei metų	\$22.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per	trims mėnesiams	\$12.00
ix months, \$12.00 per 3 months. In	vienam mėnesiui	\$4.00
other USA localities \$40.00 per year,	Kanadoje:	
\$22.00 per six months, \$12.00 per	metams	\$45.00
three months. Canada \$45.00 per year,	pusei metų	\$24.00
other countries \$48.00 per year.	trims mėnesiams	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$5.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dispozicijos kainos:	pusei metų	\$28.00
Chicago ir priemiestiuose:		
metams	\$45.00	
pusei metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$5.00	
Kitose JAV vietose:		
	\$5.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

Vietoj tarpusavės kovos, kirskim lietuvių priešams

Jaunas Chicago Tribune žurnalistas Patrick Reardon, senienų krautuvėje už dolerį nusipirkęs seną pasaulio Atlasą, parašė straipsnį, vartą tūkstančių dolerių. Kelicmis to atlaso citatomis jis parodė, kaip per šešias dešimtis metų pasaulis pasikeitė.

Jis nestudijavo apie tų pakaitų priežastis ir pasekmes, bet konstatavo Chicago Tribune skaitytojams, kaip jis keičiasi be didelių pastangų, be noro jį keisti, bet dėl tingumo klausimą pastudijuoti, nustatyti faktus ir tada daryti išvadas. Jis net nepacitavo šioje srityje patyrusių žmonių nuomonės ir nenurodė, kad turtingas piktas žmogus, jokios kovos neveddamas ir praeties faktų nenustatydamas, pakeičia pasaulio nuomonę, vien kartodamas svetimą propagandą.

Lietuvių tarpe nereikia nė propagandos skelbti. Užtenka pasamdyti faktų bijantį žmogų, liepti jam kartoti šmeižtą ir kelti lietuvių tarpe erzėlį ir to užtenka, kad mes plaukus vienas kitam rautume ir prieš propagandą skelbtume. Naujienos paskelbė kelis faktus. Ligotas pinigų išakę pasamdytjam nekreipti dėmesio į faktus, bet kelis kartus kartoti mela. Naujienos nė vienu žodžiu į tai neatsiliepė, bet pasamdytasis perskaito kiekvieną Naujienų numerį nuo pradžios iki galo ir knisinėjasi, ar negalėtų prie kokios minties prisikabinti ir vėl kartoti melais paremtas nesąmones.

Mes ir šį kartą neliesime atgimti nepajėgiančio ligo, bet paminėsime kelis faktus, į kuriuos visi turėtume įkibti ir amerikiečiams akis atidaryti.

Apdairus žurnalistas Patrick Reardon savo rašinyje pacitavo šį sakinį:

"Ir toje Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos dalyje, truputį į pietus nuo šiandieninės Suomijos, tas senas atlasas turėjo Estiją, Latviją ir Lietuvą, žinomas Pabaltijo valstybėmis".

(Chicago Tribune, Tempo skyrus, 1 psl.)

Prieš 60 metų išleistame atlasė Lietuva, Latvija ir Estija buvo, bet šiandien jau leidžiamuose atlasuose tų trijų valstybių visai nėra.

Išvaizduokime, kad visi amerikiečiai, gimę paskutinių 70 ar net 80 metų laikotarpyje, eję vidurines ir auktesnes mokyklas arba jų nėję, bet tuos pasaulio atlasus gana dažnai vartę, tų trijų valstybių šiandien, vakar ir užvakar spausdinamuose pasaulio atlasuose jau neberanda.

Žurnalistas Reardon, palygindamas prieš 60 metų išleistą anglišką pasaulio atlasą su šiandien vartojamą, parašė straipsnį, kurį pavadino "Vartant praeties puslapius, prieini prie misterijos". O misterija yra tokia: Prieš 60 metų Lietuva, Latvija ir Estija pasaulio atlasė buvo, o šiandien jų ten nėra. Lietuviai turi nuovoką, kaip visa tai galėjo atsitikti, bet amerikiečiai nežino. Jie net nežino, kur tos trys valstybės buvo. Gerai, kad žurnalistas rado šią senam žemėlapyje, bet kaip su tais, kurie jokio seno žemėlapiu neturi? Jeigu ir turėjo seną atlasą, tai jį išmetė. Seni laikraščiai nereikalingi, kaip nereikalingi seni atlasai.

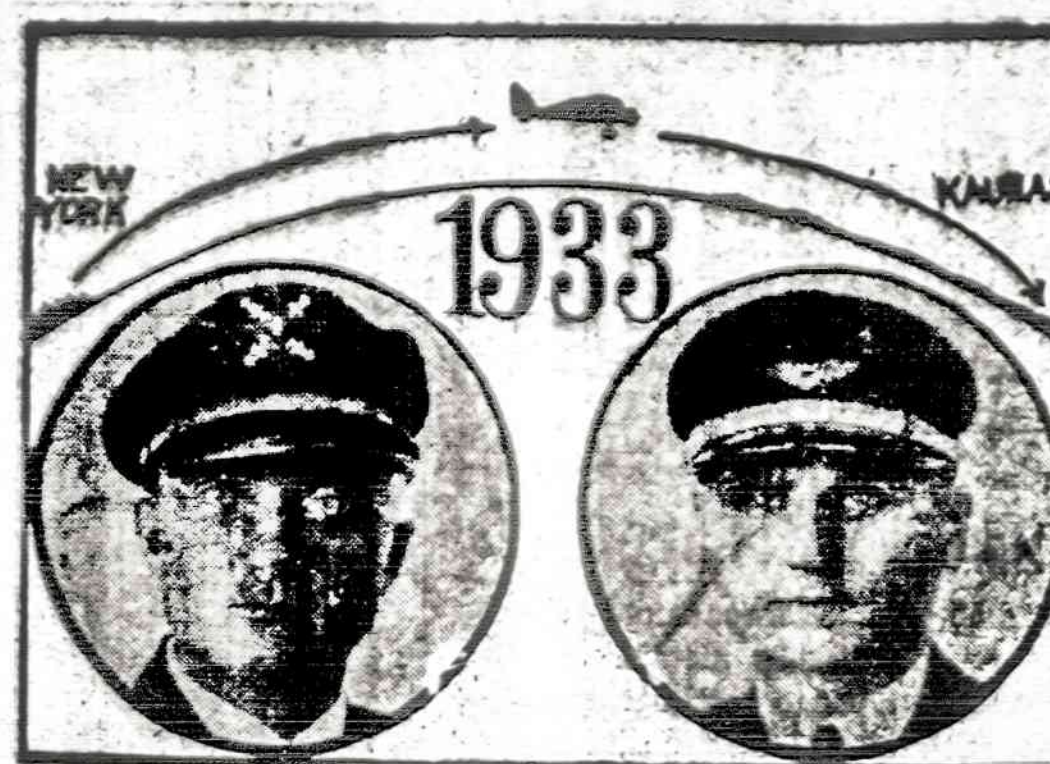
Kaip anksčiau galėjo būti tos trys valstybės, o dabar jų nėra? Amerikietis, norėdamas šią pasiaptį išaiškinti, griebis istorijos, tyrinės Antrojo Pasaulinio karo istoriją, pažūrės, kurios pusėje buvo šios trys valstybės, kurioje pusėje jos kovojo. Karo istorijos vadovėliuose šios paslaptys jis neišaiškins, nes apie tas valstybes istorijos vadovėliuose visai nekalbama.

Paskutinįjame dešimtmetyje plačiai kalbama apie Helsinkio konferenciją ir paskelbtus 35 valstybių protokolus. Jis gali studijuoti nuo pradžios iki galo — trijų Pabaltijo valstybių Helsinkio aktuose jis nerai. Jų nerai, nes Stalinai su Hitleriu, jokio karo dar nevedę, nutarė tas valstybes be karo veiksmų pasidalyti. Stalinai sumokėjo Hitleriui 7 milijonus aukso dolerių ir pasiglemžė tas tris valstybes. Jos karė nedalyvavo. Jos buvo prarytos dar prieš karą.

Amerikos lietuviai bent JAV Kongreso sudarytam komitetui papasakojo, kas atsitiko su Lietuva, bet lietuviai su estais tylėjo. Kongresas išleido dvi knygas apie Lietuvos pagrobimą, bet šiandien tų knygų ir su žvake nerasi, nes jos išėjo, o naujos laidos nėra. Net ir studijuoti norintieji tų dviejų knygų negali rasti. Kas su tom trims valstybėm atsitiko, tai yra misterija. Reardon taip ir parašė.

Žurnalistas nepasako, kas tuos pasaulio atlasus leido tada ir kas juos leidžia šiandien. Bet mums atrodo, kad buvo Rand McNally, pasaulio atlasus spausdinanti bendrovė. Rankose turime šios bendrovės išleistą Pasaulio Atlasą. Bendrovė pasako, kad ji turi visų žemėlapių "copyright", bet nepasako, kad ji tą "copyright" užregistravo. Kaip ten bebūtų, į pietus nuo Suomijos — Estijos, Latvijos ir Lietuvos jau nėra.

Panašiai pasielgė ir National Geographic Society, Washingtonie leidžianti National Geographic Magazine ir leidžianti Pasaulio atlasą. Ji išleidžia 338 psl. Pasaulio atlasą, bet ir jos informacijos šaltiniuose į pietus nuo Suomijos jokios Lietuvos ar Estijos nėra. Ten yra pažymėta Ryga, Kaunas ir Vilnius, bet nuo Vilniaus raudona linija patraukia į pietus ir baigiasi ties Kaliningradu. Lietuviskai turėtų būti Karaliaučius, kurio žemėlapiuose vis

KAIP BUVO PARUOŠTAS DARIAUS-GIRĖNO ALBUMAS

(A. Mingio pokalbis su E. Jasiūnu)

(Tęsinys)

Vokiečių okupacijos metais modelių varžybos, į sklandymo tarnavau Tilmanso fabrike ir mokyklas ir stovyklas visuomet kartu studijavau Vyt. Didž. Uni-buvo šimtai kandidatų, ir trūkversitėle inžinerija. Savaitga-davo jiems vietų. O kaip dabar liais, pusiau slaptai, sklandėme čia. Amerikoje, tie reikalai s'quo Nemuno slauti Virbalūnuo-vi? Gal jūms žinoma, ar yra se, esantiuose apie 25 km Ne-leuvių jaunųjų aviomodelismunu žemyn (į vakarus) nuo tų, sklandytojų ar lankančių Kauno. Kad gautume bent kelias aviacijos mokyklas?

Ats. Taip. Darius ir Girėno žygis ir jų skridimo Testamentas turėjo nepaprastai didelę įtaką į Lietuvos jaunimą. Palygindamas Nepr. Lietuvos laikų jaunimą su kitų kraštų jaunimu, turiu pastebėti, kad lietuviskais Kl. Man rodos, atsimenant jaunimas tais laikais buvo labai anuos laikais. Darius ir Girėno patriotiškai auklėjamas, siekė žygis ir jų žuvinas turėjo labai kilnių tikslų ir idealų. Mokyk-lynos įtakos apimtiniam Lie-lose būdavo steigiamis aviaciniai tuvos jaunimui. Gimnazijų ir būreliai. Mokslo metų laiku jau-kių mokyklų mokymų susidoro liai susiburdavo draugen, mėjinas aviacija ypac padidė diskutuodavo, dalindavosi paty-je. Mokyklose steigėsi aviomodelizmo, žiniomis. Vasaros atosto

sai nėra. Kaunas ir Vilnius įrašyti, nes Amerikos lietuviai užvertė protesto laiškus National Geographic Society vadovybe. Jie išaiškino, kad Valstybės departamentas nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą, kad visa eilė valstybių to įjungimo nepripažįsta, bet National Geographic Society vadovybei tas nieko nereikšcia, jie nurodo, kad Sovietų karo jėgos tuos Pabaltijo kraštus tebeturi. Apraminami protestuojančių lietuvių, vietoj Kovno, jie dabar užrašo Kaunas, o vietoj "Wilno", rašo Vilnius.

Nekreipkime dėmesio į samdyto Morkaus skelbiamus smeiztus, bet padarykime bent du svarbius dalykus: 1. Padėkime žurnalistui P. Reardon už paminėjimą pavergtos Lietuvos, Latvijos bei Estijos, ir 2. Paaiškin-kime jam Lietuvos dingimo misteriją. Kai jis žinos, kas atsitiko, tai gal kitame rašinyje jis ir angliško dienraščio skaitytojams pasakys.

Galėtume jam dar patarti sekti vasario 21-22 dienomis Amerikos Kongrese sakomas kalbas apie senų žemėlapių misteriją.

gų metu dažno jaunuolio sva-jone būdavo paleikimas į Nidos sklandymo mokyklą. Aviomode-lizmo ir sklandymo auklėjamoji reikšmė jaunimui buvo nepa-prastai didelė.

Cia Amerikoje sąlygos avio-modelizmui yra nepaprastai ge-ros: įvairių medžiagų ir net va-rikliukų, pasirinkimas didžiau-sias. Leidžiami specialūs žurna-lai. Lietuvoje būdavo šūkis: "Nuo modelio prie sklandytuvo, nuo sklandytuvo prie lėktuvo". Sklandymas buvo pati pigiausia orinio sporto šaka. Skraidymas lėktuvais buvo gana brangus ir retai kam finansškai prieina-mas. Gabesniejiems jaunuoliams būdavo duodamas sklandymo ar skraidymo stipendijos.

Amerikoje sklandymo sritis, bent iki šiol, buvo gerokai ap-leistai, nes einama tiesiog prie skra-dymų lėktuvais. Priežastis — palyginti pigus benzinas ir žemos lėktuvų kainos.

Esu sukaupęs didžiulį archy-vą apie lietuvių aviacinę veiklą išeičioje. Australijoje yra kele-tas labai pasižymėjusių lietuvių kilmės sklandytojų. Čia Ameri-koje turime gana daug lietuvių kilmės lėktuvų, netgi oro lini-jų kapitonų. Aviomodelistų ir sklandytojų yra tik vienas kitas. Kada nors ateityje žadū visas su-rinktą medžiagą paskelbti spau-doje.

Kl. Ar dar tebeveikia čia Chi-cagoje prieš keliolika metų įsteigtas Amer. Lietuvių aero klubas, kurį vienu iš svarbiau-sių steigėjų, rodos, Jūs esate bu-vęs. Tas klubas buvo įsigijęs ne-licenziją lėktuvų, kuriuo, klūbo-na, lai lėktuonai galėdavo paskrai-dyti. Dabar apie tai nieko nebe-girdėti.

Ats. Praeityje Chicagoje yra veikę net keli lietuvių aero klubai. Patį pirmąjį įsteigė St. Da-rius 1929 m. Antrasis klubas, Ant. Kielos iniciatyva, buvo įsteigtas 1933 m. Trečiąjį liet. aero klubą Chicagoje suorganiza-vavo dr. J. Poška 1937 metais. 1938 m. A. Kiela ir vėl įsteigė aero klubą, kuris buvo jau ket-virtas iš eilės. P. Šaltenio inicia-tyva, 1931 m. Brooklyne buvo įsteigtas Dariaus-Girėno aero klubas, kuris buvo išvystęs ga-na gyvą veiklą ir įsigijęs net kele-tą lėktuvų.

Jūsų minimas Am. Liet. aero klubas Chicagoje buvo įsteigtas 1967 m. Steigimo iniciatoriai — V. Peseckas, E. Jasiūnas ir M. Jakaitis. Pradžioje klubas buvo labai aktyvus: įsigijo nuosavą Cessna 150 tipo lėktuvą, išlei-do keturis aviacinio metraščio (Nukelta į 5 psl.)

ČIKAGIETĖS ISPŪDŽIAI RUSŲ PAVERGTOJE LIETUVOJE

Daugelis mano, kad Amerikos lie-tuviai nežinojo, kas rusų okupu-toje Lietuvoje dėjosi, Sovietų karo jėgoms ir policijai antrą kartą įsi-veržus į Lietuvą. Pavergtoje Lie-tuvoje buvo Čikagietė 1961 metais. Ji viską aprašė ir Chicagos Lietu-vių Literatūros Draugija išleido tris laidas (vieną angliškai). Nau-jienose dar galima gauti Čikagie-tės ispūdžių laidą. N. Red.

(Tęsinys)

Šoferis buvo geras, kelius žinojo. Nuo vieš-bučio jis pasuko buvusią Laisvės Alėją, o vėliau įvažiavo į Kėdainių kelią ir patraukė tiesiai į Ramygalą. Iš ten važiavo į Panevėžį, o vėliau su-ko į Pumpėnus.

KAIMIEČIAI, NETEKĘ ŽEMES,
BĖGO Į MIESTUS

Diena pasitaikė lietinga, dangus aptrauktas debesimis, lygiai, kaip mano krūtinė. Važiavau motinos pamatyti, bet krūtinėje buvo toks sunkus akmuo, kad nežinojau, ką daryti. Neturėjau noro net ir su pal'ovais kalbėti. Palydovė ma-žai ką tekalbėjo, jos liežuvis visą laiką buvo pri-kasas, bet šoferis tai nerimavo. Sužinojęs, kad

esu atvažiavusi iš Amerikos, pradėjo klausinėti, kaip ten žmonės gyvena, kiek uždirba, ką valgo, ar bus karas, ir panašiai.

— Tai kada įvedė visokius leidimus? — ne-iškentusi paklausiau aš.

— Tuoju po karo, — atsakė šoferis. — Kai tik rusų kariuomenė užėmė Lietuvą ir grįžo Sniečkus, tai visoje Lietuvoje buvo uždrausta važinėti be leidimo. Pradžioje uždraudė vaikš-čioti naktimis, o vėliau uždraudė keliauti iš kaimo į miestą, o prieš porą metų uždraudė jau keliauti ir iš miesto į kaimą.

— Tai kuriam galui įvedė tuos draudimus? — paklausiau aš.

— Tokia dabar tvarka, — atsakė šoferis. — Kapitalizmas panaikintas, įvestas komunizmas, įvesta nauja tvarka, o prie naujos tvarkos daug dalykų uždrausta, reikia leidimų. Praveisti nauji įstatymai, dabar reikia leidimo...

— Bet kuriam tikslui juos padarė? — šoferis negalėjo paaiškinti. Čia trumpai įsi-terpė mano palydovė:

— Tokią tvarką turėjo įvesti žmonių gero-vei. Po karo viskas buvo išgriauta, iš kaimų žmo-nės ėjo į miestus, iš miestų žmonės bėgo į kai-mus, prie darbų nieko nebuvo, tai turėjo suvar-žyti važinėjimus.

— Klek aš lietuvių kaimiečius pažinau, tai jie iš kaimų niekad į miestus nesiveržė, — įsiter-piau aš. — Kaimiečiai savo žemę męgsta, savo gy-vulius myli. Jie visą laiką dirba prie namų...

— Savo žemę jie mėgo, bet dabar savo žemės neturi, užtat ir bėga į miestus, — bandė aiškinti šoferis, o palydovė nieko daugiau nepasakojo.

Tuo tarpu paprasčiau, kad užsuktų į gimtąjį mano Lygumų kaimelį, bet palydovė atsisakė ten važiuoti.

NORĖJAU PAMATYTI VAI-
GALIŲ KAIMELĮ

Aš jau žinojau, kad Vaigalių kaimo nėra, kad ten šimtmečiais gyvenusieji ūkininkai išvai-vyti ir jų namai išgriauti, — tiesia savo pasako-jimą iš rusų pavergtos Lietuvos grįžusi Čikagietė. — Man brolis pasakė, kad motina išvežta į Sta-čūnus, kad ji laikinai apgyvendinta kito ūkinin-ko paliktime name. Į tą kaimelį mes ir važiuavome, bet kai mašina iš Pakruojos kelio pasuko kairėn ir leidosi į Lygumus, kuriuos kerta tolyn einantis plentas, tai aš labai paporau pamatyti gimtąjį savo kaimą.

Žinojau, kad kaimas išgriautas, bet aš norė-jau bent pro tas vietas pravažiuoti. Toje apylin-kėje gimiau, ten galvijus ganiau. Vietos bažnyči-lėje buvau krikštyta, iš ten į bažnytkaimį išpa-žinties pirmą kartą ėjan. Ten gražiausias savo jaunystės dienas praleidau. Ten žieną varčiau, rūgius kartu su kitiems ploviau, vakaravau, kartu su kaimo jaunimį šokau ir dainas dainavau...

— Klausykite, — sakau palydovėi, — užsu-kite į Vaigalių kaimą. Aš čia gimiau, aš norėčiau pamatyti tas vietas, kuriose vaikščiojti išmokau.

Noriu pamatyti upeliuką, kuriame maudydavomės: pasižiūrėti į kūdrą, į kurią grumstus mėtė-davome... Užsukite, nors trumpam laikui...

Šoferis tuojuo pasuko iš vėžių ir, neprivažia-vęs į dešinę sukančio keliuko, sustabdė savo ma-šiną. Jei jam būtų buvę leista važiuoti, tai jis tuojuo būtų galėjęs pasukti iš plento ir patraukti į kaimelį.

PALYDOVĖ UZDRAUDE SUKTI
IS ČEKISTO NUBREZTO KELIO

Palydovė nieko neatsakė į mano prašymą. Kai mašina visai sustojo, tai ji atsidarė savo rankinį maišą ir išsitraukė kažkokį popierių. Žodžio ne-tardama, ji perskaitė antspauduotą ir porašais patvirtintą raštą, o vėliau tarė:

— Mums įsakyta važiuoti tiesiai į Nadeukius. Ministerio įsakyme nurodytas kelias, kuriuo pri-valome važiuoti. Mes turime tiesiai ten ir nuva-žiuoti ir, bereikalingai laiko negaišdami, tuo-jau grįžti į Kauną.

— Bet užsukime tikrai kelioms minutėms, — prašiau aš josios. — Aš tik noriu pamatyti, kaip gimtosios mano vietos atrodo po 80 metų.

— Negalime sukti iš nurodyto kelio, — šal-tai atsakė palydovė.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

K. VILIAUS

VAKARU VEJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Nauijėnos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinique
Medicinos direktorius
1738 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
ir kas antrą ketvirtadienį 8-9 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-3553

Service 855-4506, Page 66658

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
7907 West 103rd Street
valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet
ketvirtadienį 8-7 val. val.
Ofiso telefonas: 776-2888
Residence telefonas: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33718
Tel. (813) 321-4200

MOVING

Laidinai — Pilna apdara
ZEMA KAINA
Prizminis Master Charge
ir VISA kortelės.
SERENAS Tel. 925-2666

MOVING

Andrusas perkaustymus
ir įvairių statymus.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-9996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vedėja — Aldona Deuker
Telefonas: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZI BRAZDIONYTIS
Programos vedėjas
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakare.
Vilko laidos iš WCKV stoties,
hangs 1450 AM.
St. Petersburg, Fla. 12:30 val. po
15 WTTW stoties, 1110 AM hang.
2444 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telefonas: 778-1574

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Chicago Lietuvių Suvalkiečių Drau-
gijos metinis narių susirinkimas įvyks
penktadienį, vasario 24 d., 6 val. vak.
Viečių salėje, 2455 W. 47th St. Nariai
kviečiami atsilankyti, nes yra daug
svarbių reikalų aptarti. Po susirin-
kimo — valės.

Eugenija Strungys

KAIP BUVO PARUOŠTAS

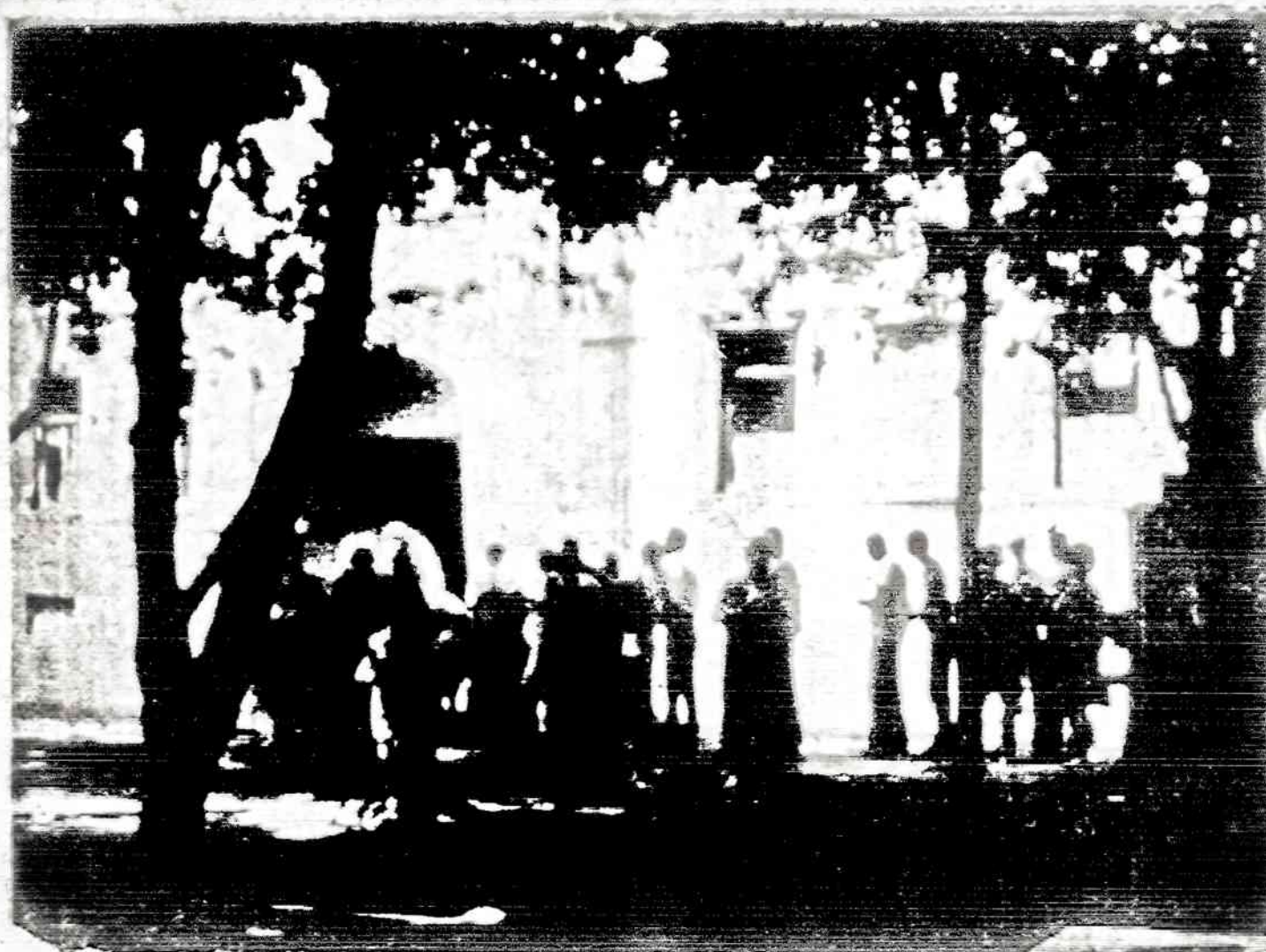
(Atkelta iš 4 psl.)

"Plieno Sparnai" numerius, iš-
leido Dariaus-Girėno medalį,
rengė puotą, minėjimus, lėktu-
vo krikštynas, suruošė aviaci-
nius kursus (ground school).
Klubas buvo aktyvus iki maž-
daug 1975 m. Vėliau jo veikla
išblėso. Man teko būti to klubo
valdyboje, vadovauti skraidymų
grupei ir redaguoti aviacinį
metraštį.

A. Mgs.: Dėkoju Jums, p. Ja-
siūnai, už tokį įdomų pokalbį.
Jį baigiant dar noriu pastebėti,
kad praėjusią vasarą čia, Chica-
goje, Marquette parke, prie Da-
riaus ir Girėno paminklo buvo
surengtas labai didelis jų žuvę-
mo 50 metų sukakties minėji-
mas. Jame dalyvavo beveik vi-
sos Chicago lietuvių organiza-
cijos. Didvyrių garbei, prie pa-
minklo buvo sudėta virš simt-
vairių ir gyvų gėlių puokščių.
Minėjime ir parade dalyvau-
minios lietuvių ir kitataučių. Ta-
rodo, kad Darius ir Girėnas nėra
lietuvių užmiršti. Linkiu, kad i-
jų suleidžiamas albumas susi-
laikytų panašaus pasisekimo.

E. Jas.: Ir aš, Dariaus-Girėno
albumo komiteto vardu, nuošird-
žiai dėkoju Jums, p. Mingi, u-
šio pokalbio suorganizavimui.
Tikiuosi, kad jis bus naudingas
mūsų reikalui. Be to, leiskite pa-
klausti, iš kur esate gavęs tokią
palyginti, plačią informaciją
apie Dariaus-Girėno žygį ir bend-
rai apie lietuvišką aviaciją?

A. Mgs.: Kaip ir visi lietuviai
ir aš skaudžiai išgyvenau tą Da-
riaus-Girėno žygio tragediją.

1972 m. rudenį rusų okup. Vienuje lietuviai stovi eilėje.

Estų tautiško atbudimo žygiai

Estijos nepriklausomybės paskelbimui
1918.II.24 atminti

(Tęsinys)

Bet Jansenas nekurstė kovoti
su esamąja socialine santvarka,
kuri buvo naudinga bajorams,
dvasininkams ir valstybei, kuri
kiudė estų tautos pažangai. Jan-
senas tik norėjo laisvai plėsti,
didinti liaudies švietimą ir būvio
sąlygas pagerinti.

Spaudos ir literatūros sukelta
tautiskasis sąjūdis buvo toliau
lavinamojo ir literatūrinio pobū-
džio, jis dar neturėjo aiškių po-
litinių ir socialinių siekių, bet
netrukus tokių siekių laudyje
atsirado gaivališkai, o iš dalies
en nunešė juos Peterburge gy-
venę estų inteligentai, vadina-
mieji Peterburgo patriotai, ku-
rie jau 60-ųjų metų pradžioje su-
larė radikalią programą vals-
tiečių teisėms praplėsti. Tai įvy-
so liberaliosios dvasios dėka,
kurios tuo metu buvo net val-
džioje.

1933 m. vasarą gyvenau Kaune
ir buvau labai jaunas studentas.
Tėko stebėti ir dalyvauti tuose
laukuose įvykiuose. Ypač ryš-
dai atsimenu, kaip 1933 m. lie-
pos 19 d. popietį teko būti Kau-
no aerodrome ir pasitikti didžiulį
vokiečių lėktuvų, atvežusių mūsų
laidyrius kars uose. Tuomet ten
buvo susirinkę si tūkstantinė mi-
nia. Vėliau, 1933-34 m., teko ta-
cininkauti tuomet Kaune veiku-
siam Dariaus ir Girėno komi-
tetui.

dančiuose sluoksniuose. Netru-
kus įvyko žemės reforma, dėl
kurių estų valstiečiai teismų ir
savivaldybės atžvilgiais atsidūrė
daug geresnėje būty nekaip jų
kaimynai Pabaltijy. O tai sukė-
lė estuose mintį reikalauti, kad
dar daugiau valstiečių būtų pa-
gerintų, ir tada valstiečiuose at-
sirado nemaža aktyvaus nepasi-
tenkinimo esamąja santvarka.

Stambesnieji valstiečiai ener-
gingai ėmė reikalauti jų socia-
lines ir politines teises praplėsti,
daugiausia nukreipdami tuos
reikalavimus prieš bajorus. Vals-
tiečiai tada tikėjosi, kad tuos jų
reikalavimus paremsianti rusų
vyriausybė. Tas valstiečių sąjū-
dis stipriausiai pasireiškė Hol-
stro parapijoje, turtingiausioje
Viljando krašte, kur valstiečiai
buvo turtingesni, labiau apsi-
svietę ir turėjo geresnę ryšių su Pe-
terburgo patriotais; iš šios pa-
rapijos išėjo žymiausi estų va-
dai ir kovotojai.

Holstriečiams sukursius, 1864
metų lapkričio 9 d. dvidešimt
keturių parapijų valstiečiai per
pasistatę didelę ūkininkų delega-
ciją įteikė carui didžiulį peti-
ciją pageidavimų pakeisti esa-
mąją santvarką. Estijoje, išdė-
tydami ūkininkų vargus. Šieji
reikalavimai buvo estams, ne
nauji: jau prieš panaikinant bau-

džiavas, jie buvo tautiškojo susi-
pratimo programoje. Estų dele-
gacija padarė įspūdį, ir rusų vi-
suomenė ėmė smerkti esamąją
padėtį Pabaltijy. Kad 60-ais
metais buvo įvykdyta eilė refor-
mų, už tai dalis nuopelnų tenka
tai delegacijai. Visos tos valstie-
čių veiklos reikšmė buvo ta, kad
įtraukė daug valstiečių į akty-
vius darbus savo interesams
 ginti.

Tolimesnis estų gyvenimas li-
gi Didžiojo karo ir to karo metu
maža kuo teisiskyrė nuo mūsų.
lietuvių, gyvenimo. Ir estai, kaip
ir mes, pergyveno rusinimo lai-
kus. Tik po 1917 m. revoliuci-
jos Rusijoje estai, kaip latviai
suomiai, mes ir kitos mažosios
tautos, išsikovojo sau laisvę.

J. Norkus
(Tr.)

Valdžios sluoksniuose vy-
rauja įsitikinimas, kad prie Čer-
nenkos A. Gromyka vaidins di-
delį vaidmenį, nes Černenka ne-
žengia nė vieno žingsnio, nepa-
ritaęs su Gromyka.

give...
so more will live
HEART
FUND

BIELIŪNAS

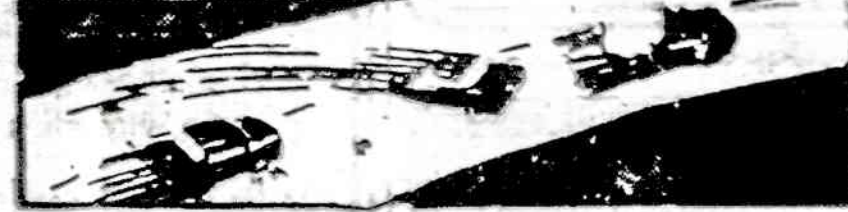
LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS
THAT ARE ALLOWING SAFE
FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE
MINIMUM SPEED IN THE
RIGHT LANE.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1218

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

